

ST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRET-
ATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VIII.

BROJ 49.

Šibenik, 5. prosinca 1937.

RUKOPISI SE NE VRAČAJU — ADRESA

UREĐNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

bezgrješni ideal

Iako hodamo po nizinama, ro-
i smo za visine. I baš onda
najdublje zagazimo u blato,
iši, makar i nesvjesno, ljubi-
bjelinu snijega koji se, djevi-
ski netaknut, bjelasa po gor-
n bilima i škripovima.

Ideala i idealnih ljudi je malo,
ipak čovjek još uvijek čezne
idealima i postaje idealne pre-
nike čovječanstva.

A zar nije Ona, bijela kao
eg i sjajna kao sunce, najveći
al između ljudi, najidealnije
reno biće? — Bezgrješna, bez
svih pjega i sjena, stoji ovi
a pred nama, a nad Njom šu-
andeoska krila kao da nepre-
no ponavljaju: »Blaženom će
zvati svi naraštaji...«

Ona, Bezgrješna, bila je na o-
zemlji sama ljubav i milosrde.
lovala se žarkom suncu i ljubi-
ga; veselila se malenom pol-
m cvjetu i milovala ga je. Lju-
je, čistom duhovnom ljubavlju,
ko Božje stvorenje, a najviše
le, djecu Božju. — I milosrdna
bila. Meka kao češljugarevo pa-
je prema svima koji su strada-
bovali, gladovali, zebli i žalo-
se.

Kakva ljubav! Kakvo milost—
— Kad razmišljamo o ljubavi
milosrdu Bezgrješne, onda nam
čitav svijet prikazuje kao dvije
eme protivničke vojske koje se,
jem i mačem, bore do istreblje-

Mjesto ljubavi, kraljuje u na-
mržnja; mjesto milosrda, slas-
lavni osveta i zloba.
Zemljom se nagariju nepre-
ni čopori vukova, tigrova i la-
a, a zovu se lijepim imenom:
di. Jedni prema drugima raz-
ježvale i osvetnički reže, žel-
ježeg mesa i tople krvi.

Takve prizore gledamo oko
e, dok samo tu i tamo slušamo,
nu pjesmu čistih duša: »Mariji-
smo djeca mi...«

— I sva čista je bila kao ande-
a suza, i sva bezgrješna kao
a prvoga čovjeka kad je ono
izašla iz svemoćne stvaralačke
e Božje.

Cistoča? Bezgrješnost? — Ka-
su to neshvatljive riječi za naš-
ek i naraštaj koji u njemu živi!
Teku potoci, naviru rijeke —
ava poplava kaljužnoga blata i
čistoće. Toliko je toga blata, da
pljuskuje o sve zidove i prodi-
kroz sva vrata, te je teško ost-
neblačen, čist. Samo oni naj-

Govor nadbiskupa - koadjutora dra A. Stepinca

O moralnom i vrhunaruavnom značenju obitelji

Pri otvoru drugoga zasjedanja Hrvatskoga Socijalnog Tjedna u Zagrebu 25. X. t. g. zagrebački nadbiskup-koadjutor preuzv. g. dr Alojzije Stepinac održao je u crkvi sv. Katarine uvodni govor o moralnom i o vrhunaruavnom značenju obitelji, koji radi njegove važnosti, donosimo u izvatu:

U uvodnom dijelu svoga govora tumači, kako sva stvorenja imadu ko-
načno služiti slavlju Boga, a zatim ve-
li: „Posebnim će pak načinom bez
sumnje činiti to čovjek, kruna svega
vidljivog stvorenja, kako to svjedoci
njegov rodni list u knjizi Postanka:
„I stvorio Bog čovjeka na priliku svoju;
na priliku Božju stvorio ga, muža i že-
nu stvorio ih. I blagoslovih Bog i re-
če im: Rastite i množite se i napunite
zemlju i vladajte njome i budite go-
spodari od riba morskih i od ptica
nebeskih i od svih životinja, što se
miču na zemlji“ (Post. I, 27-28). I
brak i obitelj tvorevina je Božja, od-
ređena, da na svoj način, prema na-
ravi, koju joj je Bog dao, posluži pro-
slavi Njegovog imena. To ne valja ni-
kada smetnuti s umu, makar obitelj
promatrati u čisto naravnom redu. Jer
Bog je začetnik naravnoga reda.“ Po-
tom tumači, kako postoji i svrhunaruav-
ska stvarnost, pa zato i obitelj mo-
žemo i moramo promatrati ne samo u
naravnom, nego i u svrhunaruavnom
pogledu.

Govornik se pita, koja je narav-
na prvočna svrha braka i koje je nje-
govo moralno značenje. Na to odgo-
vara: Naravna prvočna svrha braka, od-
nosno obitelji, koja iz njega izvire,
ne može biti nijedna druga negoli do-
stojno razmnažanje roda ljudskoga ra-
danjem i odgovarajućim odgojem dje-
ce. Ne isključujemo dakle drugotne
svrhe, kao što je uzajamno pomaganje
muža i žene i lijek protiv požude, ne-
go samo naglasujemo, da je prva i
glavna svrha braka dostojno razmnaža-
nje roda ljudskoga radanjem i odgo-
varajućim očnjem djece. Time je Go-
spođa učinio čovjeka na neki način ajo-
nikom svoje stvaralačke moći, jer mu je

borbeniji i najotporniji ostaju ne-
taknuti.

Ne samo mladost, nego i sta-
rost je zaglibila. Pa ni djetinjske
oči više nisu onako svijete i ne-
dužne; i u njima se, mjesto ljilja-
na i plavih različaka, ogledava po-
koja prugasta zmijica.

Zato nam je rijetko kada bio
toliko potreban idealni lik Bezgrje-
šne kao u ovo naše hladno, nemi-
losrdno i blatno doba. Zato nam
je baš tako drag svjetli mjesec
pod njezinim nogama, i zato tol-
ko ljubimo bijeli pás kojim se paše
i dvanaest zvijezda, nanizanih oko
Njezine glave.

omogućio, da dade život drugome, ko-
jega prije nije bilo tu. Bog toga nije
morao učiniti. No Bog je htio, da obitelj
na neki način bude odraz Božanstva, u kojem Sin na nama nedoku-
čivi način proizlazi od Oca, a od Oca
i Sina Duh Sveti. Da se dijete ne iz-
gubi, već da ostane vrijedan član ljud-
skoga društva, upravo zato, po samoj
naravi, mora bračni vez da bude sta-
tan i siguran, jednoga sa jedhom, jer
je inače nemoguć pravi odgoj. Već
nas neke nijeme životinje upućuju na
to, kao neke vrste ptica, kod kojih
mužjak i ženka ostaju tako dugo za-
jedno, dok se mlađi othrane. A zar
će čovjek biti niži od njemre životinje?

U daljem toku svoga govora ističe
će moralno značenje braka i za
pojeainca i za ljuško aruštvu, narod i
čovječanstvo te veli, da su brak, u
kojem se muž i žena vežu doživotnim
vežom, i obitelj, koja iz njega izvire,
ječni razuman način, da se ljuški
rođ spasi oā izumiranja. No Krist je
ovu Božju ustanovu braka uzvacio na
čast i dostojanstvo sakramenta.

I ako je bit braka ostala ista, i-
pak je po ovoj činjenici nastao golemi
preokret na bolje u pitanju braka i
obitelji. Sakramentom ženidbe posvećuje-
se bračni vez i brak stupa u ne-
posrednu službu kraljevstva Božjeg na
zemlji, jer mu radanjem i odgajanjem
djeca privodi nove članove. Posvećuje-
se roditeljski odnos. Roditelji ne mogu
posmatrati više svoju djecu samo
kao neki naravni plod, nego ih moraju
smatrati djecom Božjom, koja su im
od Boga povjerena, da ih za njega
uzgoje. Nakon time, što je ženidba
podignuta na čast sakramenta, posvećuje-
se i bračna ljubav, taj životni
princip ženidbe, jer imade od sada za
podlogu svrhunaruavne motive. Tako ljubav
biva oplemenjena i ojačana, da
može izdržati u svim burama i oluja-
ma, što ih život sa sobom donosi.

Zatim je prikazao, kako je gole-
mi preokret načinilo kršćanstvo u o-
pitanju žene odnosno majke. Krist je ti-
me, što je podigao ženidbu na čast
sakramenta, poučio čovjeka, da žena
nije njegova ropkinja, nego družica i

pomoćnica života, i kao takvu dužan
ju je ljubiti. Kršćanstvo je odstranilo
i uništio poligamiju (mnogoženstvo)
i time izlijecilo strašnu onu ranu, što
ju je poligamija zadavala obiteljskom
životu. Kršćanstvo je osiguralo samo-
stalnost obitelji i zabacilo ludo poj-
manje, prema kojem je katkada i dr-
žavna vlast smatraća djecu vlasništvom
države. Obitelj je vjerni odraz tajno-
vitog sjedinjenja Krista i Njegove Cr-
kve. Kršćanski brak može samo onda
potpuno odgovoriti svojoj svrsi, ako
se niža narav pročisti i oplemeni du-
bokom i iskrenom religioznošću. Ako
pak ograničeni ljudski um ne može sa-
da da potpuno shvati sve duboko zna-
čenje kršćanskog braka i obitelji, bit-
će mu to jasno u vječnosti. Tamo će
kršćanski roditelji u neiskazanoj sreći
promatrati i uživati Boga. Ali ne sami!
S njima će uživati i radovati se njihova
djeca i sve njihovo potomstvo, ko-
jem su oni otvorili vrata neba time,
što su im dali život i kršćanski ih uz-
gojili. Tada će spoznati, što znači bi-
ti kršćanski otac i kršćanska majka,
što znači kršćanski brak i kršćanska obitelj.
Po Božjem planu brak je izvor
novog ljudskog života, sudioništvo na
stvaralačkoj moći Božjoj, velika tajna
po časti sakramenta, sa ciljem, da se
kraljevstvo Božje raširi na zemlji i na-
puče nebesa.

A što vidimo danas? O kad bi
ti, moderni svijete, znao dar Božji!
Ali je sakriveno od očiju tvojih!

Po Božjem planu brak i obitelj
je institucija, koja ima da donese za-
dovoljstvo, sreću i blagoslov zemaljski
i nebeski pojedincima, narodima i
čitavom čovječanstvu. A gle! Za do-
bar dio današnjega čovječanstva mora
se kazati s psalmistom: „Nije htio bla-
goslova, zato će se uzeti od njega!“
(Ps. 108, 18). Za dobar dio, velim,
mora se primijeniti ona još strašni-
ja sv. Pisma: „Ljubio je prokletstvo,
pa će ga i stići“ (Ps. 108, 18). Da!
Prokletstvo ljubi dobar dio današnjeg
čovječanstva. Ta Bog je već u raju
uredio brak, a Krist ga podigao na
čast sakramenta. Ljudi pak našega vre-
mena hoće da degradiraju sakrame-
nat ženidbu na obični naravni ugovor.
Ali ni tu se ne zaustavlju, nego i taj
naravni ugovor hoće da degradiraju na
slobodnu ljubav, prema kojoj se
brak raskida prema diktatu strasti po-

gušćoj tami. I svijetli svima put-
nicima na zemlji. Potrebno je sa-
mo uprijeti pogled u to svijetlo, i
niko neće zalutati i izgubiti se. Ako
ko zaluta, sam će biti krv!

Ali svima, kojima je Bezgrješna
ideal, moraju biti na srcu i oni ko-
ji svojevoljno lutaju u tami, koji
upće neće da svrate pogled prema
Svjetioniku. Za takve i Crkva
moli Mariju u jutrenji na blagdan
Bezgrješnog Začetca:

»Raspri tamne zablude,
Odmakni skriven greben ljut,
Na burnom moru siguran
Zalatalima kaži put.«

Ig.

jedinaca i koja u stvari degradira čovjeka na nivo obične životinje. Oni neće više da živu kao ljudi, obdareni razumom, nego kao „konj i mazga, koji nemaju razuma“ (Ps. 31, 9!).

Da se uzmognе uništiti prava i glavna svrha braka i razoriti obitelj, izmišljaju se sva moguća pa i naj-očaravnija sređstva. Za njih se pravi beskonačna reklama ne samo u bezvjerskoj, nego i u bezbojnoj štampi, koja bi htjela da služi i Bogu i sotoni, već prema tome, kako to zahtijevaju trgovачki interes, ječino mjerilo njihovoga života.

Udružio se dobar dio štampe, mnogi besavjesni čuvari narodnog zdravlja, prodavaoci raznih preparata, sve se zdržalo u jedno, da najgore i najgnjusnije opačine prikažu u što ljepešem svjetlu i uvjere narod, da mu je u tom sreća i spas. I ne rijetko traže za sebe još patent jedinih pravih rodoljuba i prijatelja čovječanstva.

Mi pak moramo da doviknemo narodu svome ono, što je i Izajia prorok doviknuo Izraelcima: „Narode moj, koji te zovu blaženim, oni te varaju!“ (Iz. 3, 12). Nisu oni spasitelji tvoji, nego grobari tvoji! Grobari pojedinaca i grobari konačno naroda i domovine! *I ako ih budeš slušao, narode moj, da kažem konkretno: hrvatski moj narode, ti ćeš onda morati da usklakneš isto, što i Izraelci, o kojima govori isti sveti Izajia prorok: „Ugovorismo savez sa snrēu i s paklom načinismu ugovor!“ (Ps. 28, 15).*

Laž je, najveća je laž sadanjeg vremena, ako se kuša braku dati druga svrha negoli je ona, koja izvire iz same njegove naravi i koju mu je konačno odredio Bog, začetnik naravnog i vrhunarnavnog reda. „Istinu Božiju zamjenjuju lažu!“ (Rim. 1, 25). A na laži sagradeno mora se jednom srušiti. Ruševina je pak uvijek tim strašnija, što je zgrada izgledala ljepeš i veličanstvenija. Razumijem stoga dobro, ako se mnogi iskreni prijatelji domovine i u narodu zabrinuto pitaju: Tko će spasiti obitelj našu i u narod naš? Tko će nas oslobođiti od propasti? A ja im odgovaram riječima Kristovim: „Istina će vas oslobođiti!“ (Iv. 8, 32). Istina u svemu, pa i u pitanju braka i obitelji. Istina, da brak nije i ne može biti u prvoj redu sredstvo za ispoljavanje najgadnijih strasti, eventualno zgrtanje imetka i prilika za što lagodniji život bez obzira na ikoga drugoga. Istina, da brak jest i ostaje i u naravnom i u vrhunarnavnom redu institucija Božja koja ima da služi radanju i odgajanju djece prije svega, a onda kao lik protiv požude i sredstvo za uzajamnu pomoć. Institucija, koja ima da pomaže i narod i čitavo čovječanstvo od izumiranja. Institucija, koja ima

da pomaže širenje kraljevstva Božjega na zemlji i nasejavanje neba. Institucija, koja u cijelom svom opsegu, i kao naravno sudioništvo na stvaralačkoj moći Božjoj i kao sakramenat ima da posluži što većoj slavi Onoga, od koga sve potiče, Boga!

Katoličke pobjede

CHESTERTON O ISPOVIJEDI

U nekom katoličkom londonskom listu je izšao dnevnik pisca i obraćenice Chestertona. U njemu nalazimo i ovo: „Pitali su me, zašto sam postao katolik. Odgovorio sam im: Da se oslobodim grijeha. Nema nijedne druge vjere, koja bi toliko isticala svoju Božju vlast, da može oprasti grijehu. Logika nam Crkve potvrđuje taj čudesni nauk, da je naime grijeh — za koji se jedamput iskreno pokajemo i ispovjedimo ga — uklonjen sa svijeta i da grješnik može započeti živjeti nov život, kao da nije nikada grijesio. Katolik, koji dođe od ispovjedi, u punom smislu riječi opet sloboden stupa u vedro jutro svoje mladosti, jer tvrdi vjeruje, da je Bog u uskom i tamnom prostoru ispovjedaonica obnovio u njemu svoju sliku i priliku. Prošlost ga više ne straši, iako je već čitav osijedio. On je preporoden i kao da je tek sada počeo živjeti, kao da tek pet minuta živi.“

ZASLUŽUJE NJIHOVO POVJERE-NJE

General Franjo Franko Bahamonde, koji je spasio Španjolsku od komunističkih klijesta, čovjek je, u kojega katolici mogu imati povjerenje. Isusovac o. Robert Caynela, koji lično dobro pozna ovoga Španjolskog junaka, opisao je njegov život i istaknuo, kako je kršćanski odgajao kadete, dok je još bio ravnatelj vojne akademije u Saragozi. Dozvolio je, da se medu pripravnicima ustanovi Marijina Kongregacija i pobrinuo se, da je prvo primanje bilo što svečanije. U domaćoj kapelici je Franjo s najvećom pobožnošću pristupao sv. pričestu. Imao je vrlo pobožnu majku, a kad mu je umrla, postao je još vjerniji.

Danas je poznato, da je Franjo uvereni katolik. U njegovo se kući svaki dan moli krunica i prisustvuje sv. Misi, koja se tu prikazuje.

Oko sebe je okupio kao vladine pomoćnike samo odlične katoličke muževje.

Isusovac o. Robert završava: „Franjo je duboko vjeran čovjek, uvereni katolik, koji katolički živi, i to ne samo kao privatnik, nego i kao državnik.“

Njegov životopisac D. J. Arrarás je uvjeren, da je svo mišljenje i dječovanje generalovo u skladu s naucima svete Crkve.

gu R. I on putuje. Veselo je i raspložen. —

Knin Kolega R. određen za Beograd, a ja za Skoplje. U 8h navečer odlazimo. Sitna kiša sipi i izaziva melankoliju. Sutra je dan mrtvih, pa nebo plače. —

Vožnja je prilično dosadna. Ali — putuje se badava, pa neka je. U Gospiću nas iznenadjuje gromki „Bog živi!“ na stanicu. Masa svijeta. Dozajemo, da se to križari i križariće s ostalim narodom vraćaju sa svježih grobova senjskih žrtava, —

Zagreb—Beograd, 2. XI.

Treško je u vlaku pisati dnevnik, osobito kad imam nekoga uza se à la kolega R., koji neprestano nešto priča. Na svakoj staniči izlazi na prozore i više putnicima, da je naš kupefun, da se kreaju u drugi, samo da ostanemo sami. Vozimo se uz Sibinj, mjesto, koje izaziva bolne uspomene. Nepregledna slavonska ravnica pričinja se kao mrtvac na odru, jer joj je jesen uništila život. Mitrovica — — Vagon je prekrcan putnicima i jedva se diše.

Stigosmo u Beograd. Kolega je na cilju, a ja moram dalje na jug. Tu večer smo ostali zajedno i htjeli se ozbiljno odmoriti i naspati. Nije nam uspjelo, jer je u našoj hotelskoj sobi bilo osim nas i drugih stanovnika...

Beograd—Skoplje, 3. XI.

Oprostio sam se od kolege R. i

LIGA PRISTOJNOSTI

Na morskoj se obali Belgije 200 hotela udružilo u zajedničku „Ligu pristojnosti“. Njihovi su vlasnici zaključili, da neće primati nečedno obučene goste. Svi hoteli, koji su u tom savezu, nad ulazom imaju tablicu s natpisom: „Za javnu čudoredost“. Vlasnici tih 200 hotela obvezali su se:

U salonu, blagovaonici, u svim prostorijama za poslužu mora se objesiti križ; u petak jelovnik ima samo posnu hranu; gostima je zabranjen ulaz u sobu ili blagovaonicu u kupačem kostimu; na vidljivom mjestu je objesen oglas i raspored službe Božje; posluži je dana mogućnost, da može vršiti svoje vjerske dužnosti.

Liga ima u pet većih kupališta (La Panne, Ostende, Blankenberghe, Heyst i Knocke) svoje putničke ureds, u kojima putnici dobivaju potrebitne upute i razjašnjenja.

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 5. XII.: Druga adventska nedjelja. — Sv. Saba, opat. Rodio se g. 439. Iako je potekao od plemićkih i bogatih roditelja, ostavio je blago i bogatstvo obrezovanih radi istine Božje, da potvrdi bećanja ocima, a narodi da slave Božje milosrda, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima, Gospodine, i će Imenu Tvojem!“ I opet govori: selite se, narodi, s pukom njegovim opet: „Hvalite Gospodina svu narodi, te ga svu puci!“ I opet Izajia govori: či potomak Jesejev i ustati će da vladaci narodom, kako je pisano: „Zato će Ti biti medu narodima

Danas kršćanski narod ide u svoj Jeruzolim", da prisustvuje sv. Misi. Sto znači za nas Jeruzolim? U iskopinama starodrevnih gradova nadu se često ostaci starih gradića. Grad je razorio neprijatelj, nadim je onda sagraden drugi i tako dosta gradova sagradilo i gradi je u poviše drugoga.

I naš Jeruzolim ima tri naslage. Atprije smo u onom povijesnom Jeruzolimu, u koji je došao Gospodin. O je židovski Jeruzolim, prema tome osjećamo veliku ljubav i poštovanje. Isus Krist kao čovjek živio je uutar njegovih zidina. No ovaj Jeruzolim je za nas razoren. Nad njim diže drugi Jeruzolim, onaj kršćanski, to jest kraljevstvo Božje u Crkvi, božanski život u duši. Ovaj Jeruzolim još postoji. U ovaj će doći ralj za Božić. No i on će iščeznuti dnoga dana i nad njim će se podići eći Jeruzolim: nebeski Jeruzolim.

Gledaj radost, koja će ti doći od tvoga Boga!

Danas moramo početi s pripravom za veliki pohod Kralja u Jeruzolim. To će biti zadatak ovoga tječia.

Crkva moli u početnoj molitvi dašće sv. Mise: „Potakni, Gospodine, Ša srca, da pripravimo putove jeruzolemu Sinu tvomu, da ti po jegovo došašću budemo dostojni službi očišćenim dušama“. Moramo naki u ovaj Jeruzolim i pripraviti se, da ečano proslavimo Zaručnika. Moramo riti putove, da On može doći!

U evandelju govori se o Ivanu krstitelju: on je Preteča. Mora zato prije Gospodina dođe u Jeruzolim naiavi Kraljev pohod.

Po svijetu

JAPANSKE CETE su prešle veći dio između Sangaja i Nankinga. Zauzele Kjangjin i Cangču Ku te napreduju ema Cinkjangu, gde se nalazi posljednja ana pred Nankinom.

POLJSKI SVJETIONICI VJEREZAZSKU BRACU. U Poljskoj veoma snažn predaje akcija, koja ide za tim, da se vržu rusko-poljske granice podigne što vi kapelici i velikih Raspela. Akcija se predi suraonjem vojske i svega tamošnjeg domaćinstva. U pojedinim kapelicama i na spilima gorjet će noću svijetlo, koje će vjajeti daleko s ruskog zemljista. Vjerpoljsko stanovništvo traži, da i na ovaj čin ojača u vjeri svoju nesretnu rusku utrku.

NACIONALISTI U SPANJOLSKOJ d Toledo uspjeli su preći rijeku Tajo i vojili su most na toj rijeci. Inače još u ek ni na jednoj drugoj fronti nema znajnih dogadaja.

NAJBRZI MOTORNI VLAKOVI voze u Njemačkoj brzinom od 160 kilometara na sat. Njima se od Berlina do Leipziga že za samih 76 minuta.

lega grko-katolik i ja lutamo cijelo slijepodne po „varoši“. Posjetili smo asovitu Mustafa-paše džamiju. Upravo uči ramazana. Arnaut Ejup nas uzorava, da moramo navući posebne dade na cipele, ako mislimo ući. Žamija je krasna. Sva pokrivena skupinom sagovima. Otvaramo koran, — ni mukajet.

Zašli smo i na periferiju, koja vrlo malo razlikuje od samoga grada, izuzevši par ulica. Cincari, Arnauti, osobito Cigani živu vrlo primitivnimivotom. Silna umazanost i nečistoća ada među njima. Moj kolega se parata zalijeće u dućane, da nešto kupi večeru, ali svaki put izlazi vani neovljena posla i veli mi, da odmah guštek netom zapazi živežne namirnice.

Kad se već sputilo sunce bili upozoreni na muzej s rimskim statuama. Sijelo negdašnje dubrovačke kolonije pretvoreno je u muzej. Muzej je silno bogat rimskim statuama iz grada Stobi, ali ga, nažalost, nismo mogli pregledati, jer nije u svijetlu. Opazili smo prekrasne skofage, kipove, žare itd., ali potanje smo se mogli s njima upoznati. Što sve to nije lijepo uređeno. Ogent — zapadna kultura!

Eto, mislio sam se ovdje zauviti, upoznati Skoplje, pa sutra ponuditi, dalje na jug. Već sam smaksao od putovanja, ali mora se. Dužnost je dužnost!

Što za njih znači Konkordat!

„Epitimija“ radi glasanja za Konkordat

U skopljanskoj „Blagovijesti“ (br. 10—11, t. g.) urednik Al. Turk u članku „Rastanak sa Sanožakom“ među ostalim piše i ovo:

„Posle velikog crkvenog sabora u Letnici pošao sam na put, da još jednom obiđem neka sela u Sandžaku...“

No, ovi čani nisu bili baš najprijetniji za putovanje kat. svećenika. Sve je bilo nanelektrisano, uzrujano... U čekaonicama, na vozu, u autobusima, na ulici i u kafanama, svuda se osećala neprijatelj atmosfera. Svuda se debatovalo, svadalo, osudivalo i... i još mnogo šta. Konkordat je bio krijevac sivega togaza, jer je značio da... veliku opasnost. Tako su barem „prijatelji“ kat. Crkve i verske ravnopravnosti svuda razglasili. Konkordat uznemirava, hapsi, progoni, truje, ubija, oduzima ličnu slobodu, guta slobodu pojedinaca i naroda i država, daje milijune, uzima milijune, milijarde... Ko se ne bi uplašio takvog nestvora! Nemoguće je, da bi narod kraj takvih silika ostao miran! Zato se nisam čudio, kad su u vozu putnici, čim su me primetili postali neoverljivi, čulo se samo šaputanje... Samo od vremena do vremena izlazi je po kojima reč malo glasnije, možda je to bilo i namerivo...“

Sledećeg sam dana (21. VIII.) bio opet u vozu. Situacija neprimenjena, bezbroj neprijateljskih pogleda. No, sve to me baš ništa ne uznemirava.

... Tada se u autobusu rasprčali o dogadjaju zadnjih dana. Tu negdje kraj puta leži kuća sadašnjeg narodnog poslanika. Slavio je slavu, pričaju putnici, ali mu pop nije došao u kuću, da mu sveti vodici i seče kolač. Ali imao je usprkos toga mnogo gostiju, mnogo više nego druge godine. — A zašto mu pop nije htio da seče kolač? — Jer je taj poslanik glasao za konkordat, pa se time ogrešio o svoju srpsko-pravoslavnu crkvu, tako barem glasi odluka crkve, vlasti. Odluka po toj stvari glasi u jednoj srpskoj mitropoliji ovako: „Arhijerejskom namesniku... u smislu odluke Svetog Arhijerejskog Sabora od 19. VII./1. VIII. 1937. g. AS Br. Zap. 9, a u vezi akta Svetog Arhijerejskog Sinoda od 7. VIII./25. VII. 1937. g. Pov. br. 576, sv. oni narodni poslanici pravoslavne veroispovesti, koji su glasali za ozakonjenje projekta Konkordata, parafirano između Kraljevine Jugoslavije i Vatikana 25. jula 1935. g. stavljaju se pod crkveni sud, kao članovi Srpske Pravoslavne Crkve za krivice učinjene protiv interesa njenih pomenutih glasanjem.“ — Prema ovome, na osnovu čl. 95 i čl. 102 tač. 21, čl. 211, a s pozivom na čl. 129 tač. 2 Ustava Srpske Pravoslavne Crkve, Našim rješenjem od 11. VIII./29. VII. 1937. g. M. Br. 3562 stavljen je pod Crkveni sud narodni poslanik za rez... toga Namesništva g. N. N....

I ovo će biti u ime demokracije!

Pouka iz SSSR koncem 1937. g.

Svaki građanin o seljaku ima posebno štovanje i posebnu ocjenu. Postoji ona narodna: Priča se (t. j. narod „priča“, op. m.), nešto se iza brca valja. Ili: — Boj se narodne osude! Ili: — Boj se onoga ko je viši bez golema mrijet jada!... itd.

Tako bismo mi građani nizali rečenice — sve ljepešu i ljepešu u — nedogled.

Ali što nam koristi nizanje rečenica, i to u — nedogled. Radije se pozabavimo značenjem ovakvoga narodnog auktoriteta mudi inteligencijom i građanima.

Vidite, na primjer, narod je oduvijek pokazivao izvjesnu količinu tvrdoglavosti. Na primjer: neće redovito da šalje dijelu u školu. (Iako je tu prosjetna dobit naroda.) Radije dijete šalje planinu. Ma, Bože moj, neko mora čuvati marvu. Marva će se razljeniti, izgubiće tek za jelom, počeće da ide na se. Na kraju krajeva ostade narod bez marve.

Na primjer: poziv zdravstvenih vlasti za cijepljenje ospica ostaje — glas vapijućeg u pustinji... Jedna, dvije mame sa bebom u naručju polako i sumnjičavo idu put škole, da im u školi cijepi dijete. (Ta gdje će na selu nego u školi?)...

I tako primjeri narodne tvrdoglavosti odošle u nedogled... Pa ko još da ih sve skupi?!

No, mi ćemo se pozabaviti jednom općenarodnom pojavom. Ova pojava — jesu narodna obećanja (kako koja).

Ma, molim Vas, ko od nas još nije bio na bilo kakvom političkom zboru? (Bi)lo na zabranjenom po vlastima ili ga je sam narod nekako zabranio!

„KATOLIK“

i predstavlja Eparh. Crk. Sudu..., uz uskraćenje istome svih crkvenih počasti do rešenja Crkvenog Suda, s tim, da niko od pravoslavnih svećenika ne može ulaziti u kuću imenovanog radi vršenja svećenorađnji bez prethodnog odobrenja svoga nadležnog Arhijereja. — Stavlja Vam se u dužnost, da priloženo naše rešenje saopštite i uz potpis uруčite dotičnom g... i objavite sa područnim svećenstvom narodu u celom srezu... radi znanja i upravljanja.

Drugi je srpski mitropolit još tačnije motivisao svoje rešenje i tačno propisao kaznu... : Uzeviš gornje činjenice u razmatranju i ocenu našli smo za pravo i pravično..., da odluku Svetog Arh. Sabora... primenimo i u ovom slučaju na g... narodnog poslanika i da ga epitimizemo:

1. lišenjem svih crkvenih počasti kao stajanja u hramu na istaknutom mestu za vreme molitve, a mesto toga odreduje mu se mesto za pokajnike u paperti;

2. lišavamo ga počasti kumstva pri krštenju i venčanju i kumovanja na crkvenoj ili manastirske slavi i t. a.;

3. njegov dom nadležni svećenik može posećivati samo sa našim znanjem i specijalnim odobrenjem izuzev krajnje nužde ispostave i pričešća pred smrt ili krštenja kada je dote u smrtnoj opasnosti;

4. ova epitimija ima trajati godinu dana od dana kada u hramu bude objavljena.

Nadležnom parohu skreće se pažnja da vodi brigu o uticaju ove epitimije na epitimišanoga i o tome nas obaveštava radnica menjana ili povišenja.

Crkveni sud će sa svoje strane uzet krijući g... narodnog poslanika i proceniti, da li ista podleži njegovoj kompetenciji.

Nadležni arhijerejski namesnik saopštice gornju epitimiju vernima u glavnom hramu svoga Namesništva, nadležni paroh u hramu parohije, kojoj pripada g..., narodni poslanik i njemu lično predati akt o ovoj epitimiji.

Neko je dodao: Što se naši mešaju u te stvari? Konkordat se tiče katalika, neka ga oni rešavaju, a zašto da se mi uznemiravamo. Nisu se ni oni buvili, kad je srpski pravoslavni crkva dobila svoj ustav, prava kojih kat. crkva nemaju.

Stigli smo u Novi Pazar. Brzo smo obavestili katolike, da ćemo imati sledećeg dana sv. Misu u kapelici sv. Križa. Pričali su mi prijatelji o borbama i prigovorima... Strašno je sve izgledalo, ipak je sve lepo prošlo... Za kat. Crkvu taka kve sitnice nisu opasne. Možda se koja suha granica otkine, odpadne, ali zato se mnogi od onih hladnih katolika probude. Tako je bilo i sada. Svaka akcija donosi i reakciju, napad — odbranu..."

Najprije se uspije na govorniku jedan govornik (a po potrebi i više). Ovaj samo maže i — maže. Sve nekako gleda po narodu. Ako narod mrtva (t. j. tvrdoglav je), on će u druge žice zapeti. Ako narod povlaže, rastegni — rastegni, brate — u nedogled!... Gdjeđeg se pojavi jača narodna tvrađavost. Tada obično lete usmrđeni predmeti i padaju na govorniku i govornika.

Nas zanima još dalji razvitak... Tako poslije počizvanja narodnih kola koja obično škripe (govora, rječka koje idu uz brdo, iskopanih bunara itd.) obično se sastanu u krčmi i govornik i narod.

— Pa, braćo, glasujte za moju stranku!... Braćo, bismo svi bogati... I vi... i ja...

— Koliko nudis — drekne odnekuda jedan narodni djelić, zabavljen praktičnim stvarima sporazuma.

Govornik se počeće po glavi i reče:

— Sto dinara za glas.

— Važi!....

Zaprštaše stiskovi ruku i prösnu se bačva vince i — oduševljenja.

Pogledajmo malo dalje. Pređimo časak bez pasoša granicu „crvenoga raja“.

Tamo se za prosinac ove godine sprema narod na prve (4 jedine!!!) izbore. Odmah ćemo se uvjeriti kako komunistički diktator Staljin i njegovi poddiktatori zamisljavaju slobodu ovih izbora.

Najprije su nastala čišćenja među glavama da ne smetaju prilikom novih izbora. Odošle Kamenjev, Zinovjev i ostala garda Bogu na istinu. Onda čišćenja među generalnim direktorima i šefovima s poddirektori-

rima i podšefovima. Zatim čišćenja među nižim činovnicima. Najzad očistili, t. j. čiste i narod. A k tome se tom narodu govori, da je to čišćenje jednostavna propaganda za „slobodne“ izbore. Krv teče, glave pada. I noć i dan gutaju mnogo žrtava koje se nižu u — nedogled. Ništa ne mari crveni diktator Kremlja, svemoćno (besmrtno) božanstvo zasljepljenih i spekulirata, obični smrtnik-krvnik Staljin za ovu nevinu prolivenu krv naroda (za one više možda je imao razloga).

Narod treba odgojiti za izbore. Treba ga čitav narod glasuje. I to posve slobodno.

Sjetimo se Živkovićevih izbora. Glasao si ili za Živkovića ili protiv. A mogao si i ne glasati. Onaj, koji je mislio „protiv“, nije glasao. Onaj, koji je mislio „za“, taj je glasao... Ali u Rusiji neće biti apstini ranja, t. j. odustanaka od glasovanja. Ako nisi glasao, protiv Staljina si. Ako si glasao (pa makar pod boljevičkim bićem — knutom) „oobravaš“ Staljinovu politiku. (Ako je Staljin do toga narodnog „odobravanja“ koliko do jednoga života ruskog mušika. Eto, treba da se pokaže Evropejac — kulturna pojava.)

Staljin — idol svjetske komunističke „demokracije“ — „kupuje“ glasove ubijajući i sruši smrt, stravu i užas. Staljin „kupuje“ glasove šireći među narod glad, jer gladni i iscrpljeni ljudi odlični su robovi. Dok Staljin „kupuje“ na ovaj način glasove uz cijenu smrti i života, doble gospodar komunisti šire među narod u ime narodne borbe, da je komunizam za dobro naroda.

Kakav je komunizam u stvari vidjećemo. Po plodovima njegovim, t. j. po krvi, lješnima, ubojstvima i razbojstvima počinjenim na narodu, poznaćemo ga. O tome će nas poučiti Rusija koncem, t. j. u prosincu ove godine.

Strpimo se! Nije daleko!

Boj se onoga ko je viši bez golema mrijet jada...! Pamtim!

Enigmata

Naši dopisi

Crikvenica

PROSLAVA BLAGDANA BL. NIKOLE TAVELICA

Citava Hrvatska slavi našega zemljaka bl. Nikolu Tavelića, pak nije ni naša Crikvenica ostala zadnja.

Samom blagdanu prethodila je svečana trođnevnička, a sam blagdan proslavljen

potrebniye popravka. U tu se svrhu sastavio odbor, u koji su ušli uz mjesnog dušobrižnika: Ante-Poliš Ante, Antulov-Fantulin Tome, Mišurac Bene, Franić Ivo, Ante Euzebij, Kursar Ivo i Vlahov Ivica. Isti je odbor pošao kupiti molidare po mjestu i u Srimu te sakupilo maslina i ulja u vrijednosti od par hiljada dinara.

Nadamo se dobiti pripomoć od naših mornara, te od naših radnika u Americi, Australiji i Belgiji, koji su, fakto su posli trbuham za kruhom, ipak uvijek spremni pomoći svaki plemeniti potuhvat svoga mješta. Međutim ponovo čemo se obratiti na načelne vlasti, ne bi li isposlovali odobrenje kojeg očekujemo od predviđenih troškovnika i tako potpuno uredili crkvu.

Slijedeće je godine 60-godišnjica podignuća i blagoslova naše župskog crkve, pak je želimo popraviti i taj njen godišnji bolje proslaviti na Veliku Gospu. Moguće, da se tom prilikom obavi posveta naše župskog crkve i glavnog oltara, koji će sagraditi nasljednik R. Vlahov po njegovom nalogu.

Obraćamo se smjernom molbom na sve stavaoce Bl. Dj. Marije, kao i na sve prijatelje našega mješta, da nas pomognu u ovom svetom započetom djelu. Mlodare, pa i najmanji darak, primaćemo sa zahvalnošću moleći močnu Zagovornicu, da stostruku naplati darovaocima.

Doprinosi mogu se slati na Župski Ured ili na Odbor za popravak župskog crkve u Šepurini.

Odbor za popravak crkve

Sali

OSNUTAK KRIŽARSKOG BRATSTVA
Osvanulo nam je nedjeljno jutro 21. pr. mj. Svi smo se veselili izlazu sunca; svima nam je bilo drago vidjeti i čuti crkveni plitac, ali nas je još više razveselilo i odšavilo, kad smo istoga dana uvečer vidjeli skupinu mladića od 15–19 godina, koji su se okupili i osnovali Križarsko Bratstvo na poticaj i uz pripomoć svoga neumornoga župnika v.l. don Ante Strgaćića, koji se mnogo brine za boljite i napredak našega sela. On kupi omladinu oko sebe, poučava je, propovijeda joj, i nastoji, da je uzgoji u strahu Božjem i sramu ljudskomu. Kroz ovo 12 godina, što je s nama, obnovio je i bojadsao crkvu, popravio župski stan, započeo izgradnju novoga groblja, popravio crkvenu kuću, poljepšao pjevanje u crkvi, osobito na Božić, pred dvije godine osnovao je Marijinu Kongregaciju. Stoga neka je našem župniku v.l. don Ante Strgaćiću od nas hvala, a od Boga plata!

Bog živi!

Križar

Povljana (na Pagu)

PROSLAVA KRIŽARSKOGA DANA
Zaslugom v.l. don Šime Vlahova već dvije godine ovdje postoji križarska organizacija, koja je na blagdan Krista Kralja proslavila Križarski dan.

Ujutro je bila zajednička sv. pričest, a poslije velike sv. Mise javno zborovanje. Bio je prisutan brat Josip Šprljan iz Vodicice, koji je govorio o važnosti i značenju naše organizacije. Zatim je bilo nekoliko oklamacija i dramski prikaz „Ko može biti Kralj“. Sve su to lijepo izveli članovi Križari.

Zatim je brat J. Šprljan održao tri dana tečaj kulturnog i tehničkog sadržaja. Obilna predavanja idejnog i socijalnog sačršaja, kao i jednostavno razlaganje br. Šprljana, oduševilo nas je i dalo nam nove snage u dalnjem radu za Boga i Narod. Još nas je brat uputio u praktično vođenje sastanaka i ostalih društvenih poslova.

Brat je nato otisao i u druga mješta, da potpići i, gdje je nema, nanovo zapali luč križarske misli. Bog živi!

A. Ortlić

DAROVU U FOND NAŠEGE LISTA.
Da počasti uspomenu pk. Marije Pauri: Radić Grgo Din 20. — Mjesto čestitke preć. don Niki Plančiću, prilikom 50. godišnjice Mise: Don Ante Radić Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

PEKO

Cipela par
je za svakoga
najljepši dar!

Zlatni jubilarac

Preć. don Niki Plančić

U ponečnjak 6. t. mj. poznati i obljubljeni naš svećenik, preć. don Niki Plančić, kanonik Stolnog kaptola u Šibeniku proslavio je 50-godišnjicu mlađe Mise i svoja plođnog i uzornog svećeničkog života i rada.

Prečni jubilarac rođen je 31. XII. 1863. u Staromgraunu na Hvaru. Prvu sv. Misu prikazao je na svoj imendant u crkvi sv. Marije u Zadru 6. XII. 1887. Prvu svećeničku službu vršio je kao kapelan u Skradinu od g. 1887. do 1891. Od 1891. do 1912. bio je župnik u Murteru. U Murteru je preć. jubilarac razvio svu svoju svećeničku djelatnost i revnost te ostavio najljepše uspomene u srcu svemu svojih župljana. Za punu 21 godinu bio je svojim župljanim pastir i otac, brat, prijatelj i dobročinitelj. Bio mu je otac ne samo u duševnom, već i u materijalnom pogledu. Kao murteriški župnik osnovao je poznatu Uljarsku Zadrugu, koja je i do danas jedno dobro

vrelo bogatstvo i koristi svim Murterinima. Nakon 21 godine župnikovanja u Murteru bio je g. 1912. premješten u Šibenik, i to u svojstvu dolačkoga župnika. Od 1912. do 1921. bio je dolački župnik, dok radi bolesti nije bio umirovljen.

Godine 1929. preuzev. biskup, da nadgradi njegovu revnost i djelatnost, imenovao ga je kanonikom Stolnog kaptola u Šibeniku.

Preć. jubilarac otpjevače zlatnu sv. Misu u Murteru u ponečnjak 6. t. mj. požrtvitoj želji i molbi Uljarske Zadruge i cijelog Murtera. Iako je već punih 25 godina, da je preć. jubilarac ostavio Murter, ipak u duši Murterina još ni danas nije izbljedila slika njihovoga revnog župnika i pastira.

Neka dobri Bog još za dugo pozivi prečnoga jubilarca na svoju slavu, a na korist i spas besmrtnih duša!

Život Šibenika

PREUV. BISKUP LAKSE OBOLIO. Prošlih dana preuzev. biskup lakse je obolio, pa je, po savjetu liječnika, nekoliko dana morao ostati u krevetu. Stvar ide na bolje, pa se nadamo i želimo što skorije i potpunije zdravlje našem dragom pastiru.

ZLATNA SV. MISI. U ponečnjak 6. t. mj. preć. don Niki Plančić proslavio je 50-godišnjicu svoje mlađe Mise i svoja svećeničko života i rada. Zlatnu sv. Misu otpjevače u Murteru. — Uredništvo „Katalika“ srdačno čestita vrlom i revnom jubilarcu!

BLAGODARENJE. Prilikom 19. obljetnice ujedinjenja 1. t. mj. održano je blagodarenje u katedrali sv. Jakova, komu su prisustvovali predstavnici civilnih i vojnih vlasti te raznih ustanova i društava!

PROSLAVA 25 GODIŠNJAKA U ŠIBENIKU. U nedjelju 28. pr. mj. 50 mlađica, rođenih 1912. g. u Šibeniku, proslavilo je 25-godišnjicu svoga života. Općenito je minijenje sviju pedagogu, da se s 25. godinom kod mlađica završuje faza odgoja i mlađenackih dana, te da s tom godinom mlađici prestaju biti gojenac i ulazi u život. U tom smislu bila je proslava zamišljena i izvedena. Proslava je uistinu bila intimna, drugarska, kršćanska i dostojanstvena. Ujutro u 8 s. sv. su 25 godišnjaci prisustvovali svećenoj sv. Misi u Novoj crkvi, eda se Bogu zahvale za primljene milosti i da mu se toplo preporuče za slijedeće godine i nove milosti. Mlađaci svećari imali su posebna mesta u crkvi, a za vrijeme sv. Mise održali su u ruci upaljene voštane. Svečanu Talicu Misu izvadili su članovi „Kola“ pod dirigovanjem kapelnika v.l. don J. Španića. Izvedba sv. Mise bila je i ovoga puta na visini, osobito neki dijelovi. Iza evanđelja prigodnu propovijed održao je njihov vršnjak v.l. don K. Zorić. Svakako najljepši i najgorljiviji prizor bio je kad su se kršni 25 godišnjaci digli iz svojih mesta, pa sklopjenim rukama pristupili sv. oltaru, goje su klečeći u svoja prsa primili Božju mladost i djetinjstva svoga. U tom času mnogo se srce ganulo, i mnogo oko prosutilo. — Poslije sv. Mise bila je zajednička kava u Narodnoj Kavani, a zatim slikanje. — Uvečer u Hotelu „Krka“ bila je drugarska večera, preko koje su se oživjele mnoge ljepote uspomene iz najranijih i školskih dana. Dr. V. Smolčić i Ante Bua — 25 godišnjaci — preko večere održali su kratke pozdravne i zahvalne govore, a nakon toga u najljepšem raspoloženju i s najljepšim utiscima razili su se mlađi svećari. — Da je proslava tako lijepo i dostojanstveno isplaša, u prvom redu je zasluga gg. Ante Bua, Čire Bumbera, Zaninovića i Grubišića.

CECILIJANCI PROSLAVILI BLAGODAN SVOJE ZAŠTITNICE. 22. pr. mj. pjevači i pjevačice Cecilijanskog Zbora proslavili su tradicionalno svoju Zaštitnicu sv. Ceciliju. Ujutro u 7 s. u katedrali pretsjednik Zbora presvij. Pian otključio je sv. Misu, kojom su prisustvovali svi članovi i članice. Neke članice pristupile su i svi pričestici. Uvečer bila je zajednička večera. Iza večere pred kućom pretsjednika Cecilijanci otpjevali su „Na mnogaja“.

TRODNEVNICA U CAST SV. LUCE crži se u crkvi sv. Luce 10., 11. i 12. t. mj. 10. (petak) i 11. (subota) počinje u 6 1/2 s. naveče, a 12. (nedjelja) u 4 1/2 s. popodne.

GOSPA OD LORETA slavi se 10. t. mj. u crkvi sv. Ante na Gorici. Ujutro biće u 6 s. lekcije, a zatim pjevana sv. Misija.

TRODNEVNICA U CAST SV. LUCE crži se u crkvi sv. Luce 10., 11. i 12. t. mj. 10. (petak) i 11. (subota) počinje u 6 1/2 s. naveče, a 12. (nedjelja) u 4 1/2 s. popodne.

DAROVI KONFERENCIJI SV. VINCENTA KARLOVAČKOG u Šibeniku poklonili su Din. Gosp. Radostav Žmikić, da poču uspomenu pk. Ljudmila Zuviteo, pokoljeno 50 Din. Isto tako naknadno javljamo, se na Dan Konferencije sv. Vinka skuplje crkvi sv. Luce 39. Din.

SVIM CLANICAMA „ZIVOĆA SJETLA“ javljamo, da je nakana klanjanja sljedeći tjedan (od 6.–12. XII.); za nju žensku omladinu, a se o dazve pozivu Crkve te ne sudjeluju na bučnim zabavama i plesnim vjenčićima u ovo sveto predžidjeno doba — Don Ante Radić.

Po državi

N. U. KARDINAL PELLEGRINI TI IZ ZAGREBA IDE U RIM. Novi kardinal Njegova Uzoritost Hermenegildo Pellegrinetti, naš dosadašnji nuncij, cijeneći greb, kao metropolu Hrvata katolika, dabrao je baš ovaj grad, da iz njega kreni u Rim, gdje će mu biti na svečan način preuzev. biskup, sprema se da ga svećanje dočekaju i pozdrave na čelu tih predstavnika svjetovnoga i redovničkoga svećenstva, a isto tako sprema se da ga doček, pozdrav i čestitanje i zagrebački katolički ustanove i društva. U nedjelju će oputovati za Rim. Njegovim odlaskom ostaje nepopunjena Nunciatura u Beogradu.

PROSLAVA 30-GODISNJICE „LAMOGA“ u Hrv. kat. akademsko društvo „Domagoj“ u nedjelju 28. pr. mj. na svečan način proslavilo je 30-godišnjicu saka opstanka i rada. Proslava je obavljena pod pokroviteljstvom hrvatskog metropolitike preuzev. dr. Bauer i rektora hrvatskog svećeničkog klura g. dr. Lovrića. Nadbiskup koadjutor preuzev. dr. Stepinac održao je u katedri svećani pontifikal i blagoslovio lijepu čestvenu zastavu, dok je zanosnu propovijed održao Mons. dr. Bakšić. Zatim se razdakala povorka gradom do Zagrebačkog Zbora, goje je održana velika matinska misa. Na matinskoj se iz pozdravnih govorova na biskupa-koadjutora preuzev. dr. Stepinaca rektora ora Lovrića izrečalo više kraćih govorova predstavnika raznih katoličkih i vatskih, osobito akademskih, društava. Glavni svećenički govor održao je g. Ivo Bogićević. Matinska misa je zaključena sa dvije uspjele gospodarske molitve.

† DR FILIP CONDRIC Poslije dnevnih teških bolesti 29. pr. mj. u 48. godini života umro je u Zagrebu dr. Filip Condrić, očnjak iz Banjaluke, hrv. nar. zastupnik i prvak b. HSS te voda Hrvata u Bosanskoj Krajini. Njegovi zemni ostaci preneseni u Banjaluku, goje mu je priređen u svečan sprovođenje, a i oproštaj s njim u kojem je bio vrlo dirljiv. Počinio je i srušio krov.

UAPSENJA ZBOG SIRENJA LETA

KA Uprava grada Beograda 27. pr. m. izdala je ovo službeno saopštenje: „U sljedeće vrijeme vlasti su u nekoliko maha konstatovali, da se od strane nepoznatih lica šalju leci, u kojima se na najnedostojnijim iznose neistinu i razne izmišljene svakog osnova lišene verzije, a sve u cilju, se da se gradana izazove uznemirenost i spokojstvo. — Uprava grada povela je s stranu istragu, da pronađe tvorce ovih taka i onemogući ovaj nezakoniti rad. I sadašnjom istragom je utvrđeno, da su ovim poslovima bavili dr. Dimitrije Vučić, bivši profesor univerziteta, Vojislav Mitorović, privatni činovnik jednog osiguračkog društva, Milutin Vuksanović, privrednički i Konstantin Ješić, kolektor. Padnjen je sav materijal, na kome su ovih 15 umnožavani. Otkrivena su i lica, koja su veletke širile očaj. — Sva lica, koja su čestovale u izradi i širenju ovih letaka, su uhapsena i s njima će se po zakonu postupiti. — Među uhapsenim licima nalazi se i Ilija Trifunović-Birčanin, penzioner iz Beograda.“

Križarske vesti

OKRUŽNI VIJESNIK Od sada redovito izlazi u „Katoliku“ vijesti iz benskog Križa. Okružja, pak je svako na Bratstvo obavezno držati i čitati. — Molimo preć. gosp. župnike i Bratstvo, kojima smo pisali, da nam o godišnjici. — Na sv. Katu je održan križarski zbor (izaslanik br. Malic) u Dubravici. — Osnovano je K. B. u Raslinu i Dubravicom. — U fond K. B. prigodom vjenčanja g. A. Belamarića gđicom A. Želić, poklonili su po Din 10. g. A. Zaninović, Z. Belamarić i K. Kuljović. — Još su poklonili N. N. Din 10 i Z. I. Din 5. Bog platiti — ugledali se i drugi njih!

skara „KACIĆ“ O. B. Buljević.

PEKO
Cipela par
je za svakoga
najljepši dar!

Svoj k svome!
Odlkovana Tvornica Voštanih Svjeća
VLADIMIRA KULIĆA – NASLJEDNICI
ŠIBENIK